
НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА
ПО БЕЗОПАСНОСТ И ЗДРАВЕ ПРИ РАБОТА

2010 година

*Приета на заседание на Министерския съвет
с Протокол № 14 от 14 април 2010 година*

ВЪВЕДЕНИЕ¹

Националната програма по безопасност и здраве при работа – 2010 година (НПБЗР – 2010 г.) е разработена на основание Решение на Министерския съвет от 26 юни 2008 г.

Чрез НПБЗР – 2010 г. Правителството на Република България одобрява мерки, свързани с изпълнението на целите, заложи в Стратегията по безопасност и здраве при работа 2008-2012 г. Насочена е към осигуряване на благосъстояние при работа, като се отчитат промените на работното място и възникването на нови професионални рискове в условия на икономическа и финансова криза. Развити са приоритетите на стратегията за продължаващото, устойчивото и равномерното намаляване на трудовите злополуки и професионалните болести, като са предвидени законодателни, организационно-технически, здравни и други превантивни мерки за осигуряване на здраве и безопасност на работното място.

Националното законодателство в областта на безопасността и здравето при работа съответства на правото на Европейската общност. Въведени са изискванията на всички директиви на Европейския съюз, които са в сила за държавите-членки. Новите директиви на Европейския съюз, свързани с безопасността и здравето при работа, се въвеждат и влизат в сила със срокове, определени от Европейската комисия и еднакви за всички държави-членки на Европейския съюз. Изградена е система от норми, конкретни изисквания и задължения за осигуряване на безопасност и здраве при работа, която създава реална основа за реализиране на принципите на единния европейски пазар. Предизвикателство обаче е единното прилагане на това законодателство.

Съществен дял от националните нормативни актове в областта на безопасността и здравето при работа са Правилниците по безопасност на труда. Правилниците, както и редица наредби, издадени преди влизането в сила на Закона за здравословни и безопасни условия на труд през 1997 г. съдържат разпоредби, които изцяло или частично не съответстват на новите принципи за превенция, заложи в хармонизираното законодателство, и на структурните промени в някои сектори от икономиката. Необходимо е Правилниците по безопасност на труда да се развият като практически инструментариум за реализиране на системата за оценка и контрол на професионалните рискове, а наредбите да бъдат актуализирани. Целта е да се въведат специфични изисквания за безопасност и здраве при работа, без да се ограничават отговорността и свободата на работодателите да изпълняват общите изисквания за безопасност и здраве при работа по подходящ за специфичните условия начин. Задължително следва да се отчитат структурните и организационните промени в отделните браншове от икономиката, както и постиженията на техническия прогрес.

През 2007 г. средният списъчен брой на осигурените лица е 2 522 140. Най-голям е техният брой в “Преработваща промишленост” (582 438). Следват “Търговия, ремонт и техническо обслужване на автомобили и мотоциклети, на лични вещи и стоки за домакинството” (500 780), “Операции с недвижими имоти, наемодателна дейност и бизнес услуги” (247 537), “Строителство” (201 172), “Държавно управление; Задължително обществено осигуряване” (195 511), “Транспорт, складиране и съобщения” (165 896).

---

¹ Източник на информация: Информационна система за трудовите злополуки на Националния осигурителен институт.

В сравнение с 2003 г. се наблюдава тенденция на намаляване броя на осигурените лица в „Държавно управление; задължително обществено осигуряване” - с 11 065, „Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и вода” - с 7 538, „Селско, ловно и горско стопанство” - с 7 190, докато в “Търговия, ремонт и техническо обслужване на автомобили и мотоциклети, на лични вещи и стоки за домакинството”, в “Строителство” и в “Операции с недвижими имоти, наемодателна дейност и бизнес услуги” се отчита увеличаване броя на осигурените лица съответно с 121 436, 86 941 и 64 748.

Въпреки отчетената тенденция на намаляване на общия брой трудови злополуки за периода от 2003 до 2007 г., нивото на трудовите злополуки с фатален край се е увеличило с 57 % - от 114 на 179. Загубените календарни дни средно за една злополука се увеличава от 55 на 63 дни.

Като високорискови отрасли се налагат добивната промишленост – с показателите за честота и тежест на трудовите злополуки от 6 до 7 пъти над средните за страната. Следват производство на превозни средства, химия, металургия, транспорт, строителство. Строителството се утвърждава като икономическа дейност, в която устойчиво нараства общия брой трудови злополуки от 312 за 2003 г. на 399 през 2007 г., като злополуките с фатален край се увеличават от 17 за 2003 г на 37 през 2007 г. През 2007 г. са отчетени 1 302 бр. трудови злополуки в преработващата промишленост, в “Строителство” – 399, следват „Транспорт, складиране и съобщения” - 392 бр., „Търговия, ремонт и техническо обслужване на автомобили и мотоциклети, на лични вещи и стоки за домакинството” – 361 и “Добивна промишленост” - 257.

Трудовите злополуки с работници и служители, които имат до една година стаж в предприятието е 47 % , и съответно 30 % с професионален опит до една година.

Делът на трудовите злополуки в малките и средни предприятия ежегодно нараства, като през 2007 година достига 47 % от общия брой злополуки.

По оперативни данни през 2008 година са регистрирани общо 3 827 трудови злополуки от които 101 са довели до трайна неработоспособност и 176 – до смърт. Загубени са общо 320 611 календарни дни от трудови злополуки.

Броят на трудовите злополуки на 100 000 заети през 2007 година е 151, а за 2008 година се очаква да бъде около 146. Намалението на трудовите злополуки на 100 000 заети през 2008 г. спрямо 2007 г. е около 3.31 %.

Все още част от производството в редица икономически дейности се реализира с остарели машини и оборудване, които са основен източник на опасности за работещите от една страна, а от друга – намаляват производителността. С оглед създаване на по-качествени и сигурни работни места е необходимо да продължи подкрепата за работодатели, които правят инвестиции за подобряване на условията на труд, вкл. реконструкция и модернизация на предприятията и работните места; внедряване на ново, и реконструкция и модернизация на използваното работно оборудване; подобряване на минимални изисквания за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд; изграждане на технически системи за контрол на параметрите на работната среда и др.

През 2009 г. от контролните органи на ИА ГИТ са извършени общо 53 155 бр. проверки, в 38 662 предприятия. Констатирано е, че в 91% от проверените предприятия има длъжностно лице, изпълняващо функциите на орган за безопасност и здраве при работа, 88% от проверените предприятия са с изготвена оценка на риска за здравето и

безопасността на работещите, 89% - с осигурено обслужване на работещите от служба по трудова медицина, в 48% от предприятията са учредени Комитети или Групи по условия на труд. През последните години тези показатели непрекъснато се подобряват. В сравнение с 2008 г. най-висок ръст на изпълнение е постигнат по отношение изискването за осигуряване обслужването на работещите от регистрирани служби по трудова медицина и извършването на оценка на риска. Едновременно с увеличаване броя на предприятията с изготвена оценка на риска се увеличават и предприятията, в които работодателите утвърждават Програми за предотвратяване, намаляване и ограничаване на риска за здравето и безопасността на работещите. Установи се, че в 84% от проверените предприятия има приети и утвърдени от работодателя конкретни мерки със срокове и отговорни лица за минимизиране на риска. Предизвикателство пред управлението на професионалните рискове е въвеждането на ефективни системи за мониторинг и оценка на риска, обвързани с прилагането на нови технологии и технически решения, адаптирани към съвременното развитие на науката и техническия прогрес, както и към появата на нови психосоциални рискове – стрес при работа, упражняване на тормоз и насилие на работното място и др.

През 2009 г. за първи път от последните пет години се отчете спад в нарушенията на изискванията на Закона за здравословни и безопасни условия на труда и увеличаване на нарушенията на разпоредбите на Кодекса на труда. През 2009 г. относителният дял на нарушенията в областта на здравословните и безопасни условия на труд е 60%, а по законосъобразността на трудовите правоотношения – 39%, докато през 2008 г. те са били съответно 70% и 29%, т.е. през 2009 г. относителният дял на нарушенията в областта на здравословните и безопасни условия на труд е намалял с 10%, докато нарушенията по законосъобразността на трудовите правоотношения са се увеличили с 10%.

Не могат да бъдат пренебрегнати и предизвикателствата, свързани с повишаване на мотивацията за безопасен и здравословен труд, като източник на удовлетворение от извършваната работа и възможност за съчетаване на работата и личния живот. В тази връзка фундаменталните научни и приложни изследвания са абсолютно необходими, а усъвършенстването на знанията и непрекъснатото повишаване на квалификацията по здраве и безопасност на работното място е гаранция за превенция на трудовия травматизъм и професионално развитие.

От 2003 г. е създадена и функционира Информационна подсистема “Трудови злополуки” към Информационната система “Социално осигуряване”, която прилага изцяло Статистическата система “Трудови злополуки” и изискванията на Европейската статистика за трудовите злополуки. Приоритетно се работи по изграждането и поддържането на информационна подсистема на професионалните болести в Националния осигурителен институт с оглед цялостно проследяване на административната процедура по професионалните болести и връзката между проучени случаи и очаквани решения на органите на медицинската експертиза.

Последните промени в Закона за здравословни и безопасни условия на труд осигуриха възможност за реализиране на програми за диагностика на професионалните болести. Развитието на програмите за диагностика на професионалните болести е

необходима мярка за превенция на здравните рискове чрез повишаване на ефективността от наблюдението. В тази посока следва да се разработят и други отраслови програми, с които да бъдат обхванати работещите, които са принудени да сменят работата си вследствие на трудова злополука, или поради различна степен на трайна загуба на работоспособността са останали без работа. Целта е успешната рехабилитация и реинтеграция на тези работещи на работните места.

В контекста на постигане на максимално ниво за защита на работещите, при осъществяване на цялостния контрол по спазване на трудовото законодателство ИА „Главна инспекция по труда” успешно съчетава и прилага мерките за контрол и превенция. Необходимо е да продължат усилията за модернизиране работата на инспекцията по труда чрез: укрепване на административния капацитет; усъвършенстване на методологията на контрол; подобряване на планирането и организацията на дейността; усъвършенстване на системата за обучение и квалификация; повишаване на мобилността и въвеждане на информационните технологии в работата; прозрачност на цялостната дейност на инспекцията по труда пред обществото; сътрудничество с организациите на работодателите и на синдикатите, както и с други контролни органи.

Подкрепата на социалните партньори за провеждане на ефективна политика за здраве и безопасност при работа е важен ресурс и превръщането на тази подкрепа в конкретни инициативи е предизвикателство както за държавните институции, така и за социалните партньори. Необходимо е да се развие капацитетът за създаване на партньорства между различните организации за провеждане на ефективен диалог и пълноценно участие в процеса на прилагане на политиката по безопасност и здраве при работа, както на национално и браншово равнище, така и на ниво предприятие.

Изпълнението на заложените мерки е финансово осигурено от: Държавния бюджет, в съответствие с програмните бюджети за 2010 г. на отговорните министерства, ведомства и организации; Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” (за 2010 г. - 1 млн. лв.); фонд „Условия на труд” (4 млн. лв.) и други източници.

В резултат от реализирането на всички заложените дейности, програми, проекти и мерки в Националната програма по безопасност и здраве при работа – 2010 година се очаква намаляване на трудовите злополуки на 100 000 заети с 8 %.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ПО БЕЗОПАСНОСТ И ЗДРАВЕ ПРИ РАБОТА – 2010 ГОДИНА

№	Дейност/Мярка	Описание на дейността/мярката	Отговорни институции/ Участници	Очаквани резултати	Полза/Ефект
Приоритетна област I. Гарантиране на правилното прилагане на законодателството в областта на безопасните и здравословни условия на труд					
Въвеждане на правото на Европейския съюз в националното законодателство.					
1.	Директива 2006/25/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 5 април 2006 г. относно минималните изисквания за здраве и безопасност на работниците от експозицията на физически агенти (изкуствени оптични лъчения)	Разработване на проект на Наредба за защита на работещите от рискове, свързани с експозицията на оптични лъчения	МЗ / МТСП, НЦООЗ	Издадена наредба	Ефективна защита на работещите от рискове, свързани с експозицията на оптични лъчения при работа
Усъвършенстване на националното законодателство по БЗР					
2.	Усъвършенстване на системата за задължителните предварителни и периодични медицински прегледи на работниците	Разработване на проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 3 от 1987 г. за задължителните предварителни и периодични медицински прегледи на работниците	МЗ / МТСП	Издадена наредба	Подобрено превантивно медицинско обслужване на работниците и служителите

3.	Усъвършенстване на системата за трудоустрояване на лица с намалена работоспособност	<p>Разработване на проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредбата за трудоустрояване</p> <p>Промяна на Наредба № 8 за определяне на работни места, подходящи за трудоустрояване на лица с намалена трудоспособност</p>	<p>МЗ / МТСП НОИ</p> <p>МТСП/ МЗ</p>	<p>Издадена наредба</p> <p>Издадена наредба</p>	Повишена защита на лицата с намалена работоспособност
4.	Осъвременяване на реда и условията за предоставяне на работно и униформено облекло	Промяна на Наредбата за безплатно работно и униформено облекло	МТСП	ПМС за приемане на Наредба за безплатно работно и униформено облекло	Наличие на актуална нормативна уредба за осигуряване на работно и униформено облекло
5.	Подобряване на нормативната база по БЗР в миннодобивна индустрия	<p>Актуализиране на:</p> <p>Правилник за минноспасителната и газоспасителната дейност;</p> <p>Правилник по безопасност на труда при разработване на рудни и нерудни находища по подземен начин (В-01-02-04), МХМ, 1971 г. (изм. и доп., ИБТ на МТСГ бр. 11 от 1994 г.);</p>	МТСП / МИЕТ, фонд „УТ”, Социални партньори	Издадени правилници по безопасност и здраве при работа	Превенция на професионалните рискове в миннодобивната индустрия

		<p>Правилник по безопасност на труда при разработване на въглищни находища по подземен начин (В-01-01-01), КЕ, 1993 г.;</p> <p>ПБТ при разработване на находища по открит начин (утвърден със Заповед № 278 на МТСГ от 1995 г., ДВ, бр. 18 от 1996 г., Бюлетин "Безопасност на труда" МТСГ – ГИТ, София, 1996 г.)</p>			
6.	Актуализиране на правилата за обучение и инструктаж по БЗР при работа по електрообзавеждането до 1000 V	Изменение на Правилника за безопасност и здраве при работа по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V	МИЕТ/ МТСП	Издаден Правилник за изменение и допълнение на ПБЗР по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V	Съответствие между ПБЗР по електрообзавеждането с напрежение до 1000 V и Наредба № РД-07-2 от 16 декември 2009 г. за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд

7.	Подобряване на нормативната база по БЗР при работа с полимери	Преработване на: Правилник по безопасност на труда при преработка на пластмаси (В-01-04-13), ДСО „Пластмасови изделия”, 1975 г.; Правилник по безопасност на труда в каучукопреработващата промишленост (В-01-04-15), МХП, 1978 г.	МТСП / ИА „ГИТ”, Фонд „УТ”, Социални партньори	Издадена наредба за осигуряване на безопасност и здраве при работа с полимери	Защита на работещите от рискове при работа с полимери
8.	Подобряване на координацията между МТСП и МЗ при разработване и прилагане на политиката и законодателството по БЗР	Разработване на Правила за осигуряване на координация и сътрудничество при разработването и прилагането на политиката и законодателството в областта на БЗР	МЗ и МТСП	Разработени правила	Ефективно изпълнение на функциите при разработване и прилагане на политиката и законодателството по БЗР
Усъвършенстване на контрола по прилагане на законодателството в областта на БЗР					
9.	Укрепване на административния капацитет на ИА „ГИТ”	Усъвършенстване на методологията на контрол	ИА „ГИТ”	Утвърдена методология на контрол	Повишаване качеството на контрола
		Усъвършенстване на системата за обучение и квалификация	ИА „ГИТ”	Утвърдена програма за обучение и квалификация	Подобряване на професионалната компетентност на служителите
		Осигуряване на прозрачност на цялостната дейност на	ИА „ГИТ”	Периодични публикации,	Повишена прозрачност и повишена оценка на

		инспекцията по труда пред обществото		информационни медийни кампании	обществената значимост на дейността на ИА „ГИТ“
10.	Подобряване на сътрудничеството със социалните партньори и с други контролни органи с функции в областта на труда	Създаване на Национален съвет за инспектиране на труда Периодичен обмен на информация за състоянието на условията на труд	МТСП, ИА „ГИТ“, социални партньори		Повишаване на ефективността и ефикасността на контрола Повишаване на информираността и прозрачността
11.	Повишаване качеството на контрола върху дейността на службите по трудова медицина	Създаване на координационен механизъм между ИА „ГИТ“ и „РИОКОЗ“; Провеждане на публичен дебат относно качеството на услугите, които СТМ предоставят на работодателите	ИА „ГИТ“ и „РИОКОЗ“ МЗ / МТСП	Създаден координационен механизъм; Проведена конференция	Повишаване на качеството на трудово-медицинското обслужване чрез повишаване качеството на контрола върху дейността на службите по трудова медицина
Информационно осигуряване на системата по БЗР					
12.	Изграждане на информационна подсистема „Професионални болести“ към информационната система „Социално осигуряване“ на НОИ	Създаване и поддържане на регистър на ПБ в НОИ	НОИ	Изградена и функционираща подсистема „Професионални болести“	Осигуряване на надеждна статистическа информация за професионалните болести
13.	Изграждане на информационна система за условия на труд в ИА „ГИТ“	Разработване на документация на Проект за информационна система	ИА „ГИТ“	Изготвена документация за проекта	Осигуряване на условия за изграждане на информационна система

					за условия на труд
14.	Осигуряване на възможност за подаване, обработване и съхраняване на информацията от годишна декларация по чл.15 от ЗЗБУТ по електронен път	Разработване на специализиран програмен продукт	ИА "ГИТ" фонд "УТ"	Програмен продукт, предоставен на сайта на ИА „ГИТ“	Облекчаване на процедури и намаляване на административни разходи за работодателите и ИА "ГИТ"
15.	Осигуряване на ефективно прилагане на Наредбата за формата, съдържанието, реда и начина за подаване и съхраняване на годишна декларация по чл.15 от ЗЗБУТ в териториалните дирекции "Инспекция по труда"	Разработване на указания по прилагането на наредбата	МТСП/ ИА "ГИТ"	Утвърдени указания	Подобряване на информираността на работодателите чрез даване на насоки и разясняване на изискванията на наредбата и административната процедура по подаване на декларацията
Приоритетна област II. Насърчаване на развитието и прилагането на секторни стратегии					
16.	Осигуряване на здравно наблюдение в рискови сектори от икономиката	Провеждане групови медицински прегледи на работници и служители в рискови производства и дейности за ранно откриване на професионални болести	МЗ, Фонд "УТ"	Извършени групови медицински прегледи на работещи	Превенция на професионалните болести
		Диагностика на професионалните болести	МЗ, Фонд "УТ"	Клинично уточняване на диагнозата на	Превенция на професионалните болести

				заболяването със съмнение за професионален характер	
		Проучване на бърнаут-синдрома и обуславящи го психосоциални и организационни фактори и ресурси на работното място в здравеопазването	МЗ, НЦООЗ	Идентифициране на: бърнаут-синдрома; типичните му профили при различни професионални групи от здравеопазването; рисковите фактори за развитието му	Ограничаване разпространението на бърнаут-синдрома в здравеопазването
17.	Рехабилитация и реинтеграция на работещи от рискови сектори на икономиката	Разработване на национални отраслови програми за рехабилитация и реинтеграция на работещи от рискови сектори на икономиката, които са принудени да сменят работа си вследствие на трудова злополука и професионална болест, или поради различна степен на трайна загуба на работоспособността, са останали без работа	НОИ, МЗ, АХУ	Разработени и прилагани национални отраслови програми за рехабилитация и реинтеграция на работещите	Подобряване на професионалния и здравен статус на работната сила в рискови сектори от икономиката

Приоритетна област III. Управление на новите и все по-големи рискове					
18.	Мониторинг на условията на труд по икономически дейности	Провеждане на Национално изследване на условията на труд във всички икономически сектори	ИА „ГИТ”	Изготвен Доклад за състоянието на условията на труд във всички икономически сектори	Наличие на актуална информация за всички елементи на условията на труд в предприятията от всички икономически дейности
19.	Насърчаване на малките и средни предприятия за ефективно управление и контрол на професионалните рискове	Разработване и разпространение на помагала за оценка на риска в малките и средните предприятия: Оценка на риска от химически вещества; Оценка на риска при използването на машини и работно оборудване	МТСП, МЗ фонд „УТ”, социални партньори	Разработени и разпространени помагала - тираж по 500 бр. за всеки риск	Подкрепа на малките и средни предприятия за извършване на оценка на риска
		Разработване на ръководство: Водещи опасности за здравето и безопасността при труда на фризьорите	НЦООЗ; социални партньори	Разработено и разпространено помагало	Подкрепа на малките и средни предприятия за извършване на оценка на риска
Приоритетна област IV. Насърчаване на промените в поведението на работещите и работодателите към прилагане на подход, насочен към укрепване на здравето и работоспособността					
20.	Оценка на въздействието на опасностите за безопасността и здравето на работното място	Оценка на социално-икономическото въздействие от трудовите злоупотреки	МТСП / НОИ, ИА „ГИТ”	Наличие на адекватна информация за въздействието на опасностите	Оценени разходи и ползи

				на работното място	
21.	Насърчаване на работодателите за модернизиране на работното оборудване и технологиите и управление на професионалните рискове	Повишаване на капацитета на фонд "Условия на труд" с цел разширяване обхвата на финансиране на проекти за подобряване условията на труд в предприятията	Фонд „УТ“ / МТСП	Оптимизирани процедури за финансиране на проекти за подобряване условията на труд в предприятията	Повишаване броя на предприятията, подобрили условията на труд с финансовата подкрепа на Фонд "Условия на труд"
22.	Формиране у учениците на компетентности за превенция на професионални рискове	Актуализиране на учебното съдържание по предмети от задължителната професионална подготовка за всички професии от Списъка на професиите за професионално образование и обучение	МОМН	Актуализирано учебно съдържание, свързано с осигуряването на безопасни и здравословни условия на труд	Формиране на компетентности у учениците, свързани с осигуряване на безопасност и здраве при работа
23.	Повишаване на информираността и компетентностите за превенция на професионалните рискове – превенция на насилието в училищата	Определяне на рисковите фактори, проблемите и вероятните решения за намаляване на насилието в училищата	НЦООЗ; МОМН	Програми за безопасни училища на национално и организационно ниво	Създаване на сигурна и безопасна работна среда в училище
24.	Повишаване на осведомеността за дейностите по поддръжката на безопасно работно място	Провеждане на национална конференция в рамките на Европейска кампания	МТСП / МЗ, ЕАБЗР	Проведена конференция	Повишаване качеството на дейностите по поддръжка на безопасно работно

		„Здравословни работни места” - „Поддържай безопасно работно място			място
		Разпространение на: - информационни материали и добри практики за поддръжката на безопасно работно място на Националната фокусна точка по БЗР; - информационни материали и добри практики от Комитета на старшите инспектори (SLIC)	МТСП / МЗ, ИА „ГИТ”, ЕАБЗР; Социални партньори	Публикувани информационни материали – листи-факти, доклади, информационни брошури	Повишаване на мотивацията и информираността за подобряване на безопасността и здравето на работното място
25.	Укрепване и разширяване ролята на социалния диалог за повишаване на мотивацията за прилагане на законодателството по безопасност и здраве при работа	Провеждане на обучение по безопасност и здраве при работа за представители на: комитетите/групите по условия на труд; областните съвети по условия на труд, отрасловите (браншовите) съвети по условия на труд, както и на работодатели и работодателски организации	Социални партньори/ фонд „УТ”	Проведени семинари за обучение по безопасност и здраве при работа	Повишаване на капацитета на социалните партньори на ниво предприятие за ефективно прилагане на законодателството по безопасност и здраве при работа
		Провеждане на информационни кампании за превенция на професионалните рискове	Социални партньори/ фонд „УТ”	Проведени конференции и кръгли маси за обмяна опит и добри практики в областта на	Повишаване на осведомеността и мотивацията на работещите и на работодателите за изпълнение на

				<p>безопасност и здраве при работа;</p> <p>Издадени и разпространени информационни материали по безопасност и здраве при работа за рисков отрасли и дейности, и за рисков групи работещи</p>	законодателството по безопасност и здраве при работа
26.	<p>Подготовка за изграждане на мрежа от комитети по условия на труд в три пилотни бранша в България:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Транспорт; • Металургия; • Здравеопазване 	<p>Изготвяне на анализ на информацията от анкетите в три бранша;</p> <p>Провеждане на работни срещи за изготвяне на план за действие на КУТ в съответния бранш;</p> <p>Провеждане на международна конференция</p>	<p>КНСБ / КТ „Подкрепа“;</p> <p>ИА”ГИТ“;</p> <p>МТСП;</p> <p>браншови работодателски организации</p>	<p>Издадени информационни материали, свързани с КУТ;</p> <p>Създадена и поддържана интернет страница</p>	Подобряване на социалния диалог чрез укрепване капацитета на КУТ/ГУТ
27.	Подобряване на информираността и компетентността на работещите за осигуряване на БЗР	<p>Организиране и провеждане на тематични курсове;</p> <p>Разработване на учебни материали;</p>	<p>МЗ / НЦООЗ;</p> <p>Социални партньори</p>	<p>Проведено обучение на специалисти в областта на ЗБР;</p> <p>Разработени и</p>	Повишена компетентност на работещите в областта на осигуряването на ЗБР – медицински и немедицински

		<p>Разпространение на примери за добра практика - подбор и разпространение на примери за добра практика от утвърдени европейски и други източници;</p> <p>Разработване на ръководство за оценка на психосоциалните рискове</p>		<p>разпространени учебни материали;</p> <p>Подбрани и разпространени примери за добра практика;</p> <p>Разработено ръководство за оценка на психосоциалните рискове</p>	<p>специалисти, работодатели и мениджъри, работещи и техните представители – синдикати, КУТ и ГУТ</p>
		<p>Подготвяне за внедряване на методологията SOLVE на Международната организация на труда - инструмент за решаване на психосоциалните проблеми на ниво фирма / организация в страната</p>	НЦООЗ	<p>Подготвени учебни и информационни материали;</p> <p>Подготвени анкетни карти</p>	<p>Осигурена възможност за решаване на психосоциалните проблеми на ниво предприятие</p>
28.	<p>Превенция на рисковете за здравето и безопасността на работещите, свързани с експозиция на изкуствени оптични лъчения при работа</p>	<p>Разработване на Ръководство за прилагане на Наредбата за минималните изисквания за осигуряване на здравето и безопасността на работещите при рискове, свързани с експозиция на изкуствени оптични лъчения</p>	<p>МТСП/ МЗ, Фонд „УТ”</p> <p>Социални партньори</p>	<p>Издадено ръководство</p>	<p>Ефективна защита на работещите от рискове, свързани с експозицията на изкуствени оптични лъчения</p>

29.	Изготвяне на ръководства за прилагане на добри практики по Наредба № 2 за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на СМР	<p>Разработване на:</p> <p>1. Ръководство за добра строителна практика за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на земни работи и изграждане на стоманобетонни, зидани и покривни конструкции;</p> <p>2. Ръководство за добра строителна практика за здравословни и безопасни условия на труд при монтаж на строителни конструкции, технологично оборудване, тръбопроводи и инсталации</p>	КИИП София-град Фонд „УТ“	Издадени 2 броя ръководства	<p>Повишаване компетенциите на проектантите и всички участници в строителния процес;</p> <p>Улесняване коректното прилагане на Наредба №2;</p> <p>Повишено качество на инвестиционните проекти</p>
30.	Превенция на рисковете за здравето и безопасността на бременни жени и кърмачки при работа	Разработване на Ръководство за оценката на химични, и биологични агенти, физични фактори и производствени процеси, които са опасни за здравето и безопасността на бременни жени и кърмачки при работа	МТСП/ МЗ, Фонд „УТ“ Социални партньори	Издадено ръководство	Ефективна защита на бременни жени и кърмачки при работа

Използвани съкращения

1. МТСП - Министерство на труда и социалната политика
2. МЗ - Министерство на здравеопазването
3. МРРБ - Министерство на регионалното развитие и благоустройството
4. МОМН - Министерство на образованието, младежта и науката
5. НОИ - Национален осигурителен институт
6. МИЕТ - Министерство на икономиката, енергетиката и туризма
7. ИА „ГИТ“ - Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“
8. НЦООЗ - Национален център по опазване на общественото здраве
9. АХУ - Агенция за хората с увреждания
10. КНСБ - Конфедерация на независимите синдикати в България
11. КТ „Подкрепа“ - Конфедерация на труда „Подкрепа“
12. Фонд „УТ“ - Фонд „Условия на труд“
13. ЕАБЗР - Европейска агенция за безопасност и здраве при работа
14. КУТ/ГУТ - Комитети/групи по условия на труд
15. КИИП - Камара на инженерите в инвестиционното проектиране